

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Gliwicach

sprawy N. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania N. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 marca 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do emerytury począwszy od 1 lutego 2013 roku.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt. VIII U 1002/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19.03.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej N. P. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w związku z §2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), ponieważ nie udowodniła ona 15 - letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. ZUS wskazał, że skarżąca udowodniła jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 14 dni pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wyjaśnił, że do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie zaliczył ubezpieczonej okresu zatrudnienia od 1.08.1995 r. do 31.12.1998 r., tj. gdy pełniła funkcję kierownika ciastkarni. Zdaniem ZUS z przedłożonego przez ubezpieczoną zakresu czynności wynika, że skarżąca nadzorowała nie tylko pracowników produkcji, ale również pracowników magazynowych oraz sprzątaczkę, a zatem stanowiska, które nie zostały wymienione w wykazie dotyczącym pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy dodał nadto, że skarżąca

wykonywała również inne czynności, które wykraczają poza pojęcie stałego i bezpośredniego dozoru osób pracujących w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany poprzez przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona, urodzona (...) w dniu 4.02.2013 r. złożyła wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 60 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona 55 lat ukończyła (...)

Skarżąca, na dzień 1 stycznia 1999 r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym 28 lat, 4 miesiące i 2 dni.

Ubezpieczona nie jest członkiem OFE.

W okresie od 1.08.1995 r. do 31.12.1998 r. ubezpieczona zatrudniona była w (...) Sp. z o.o. na stanowisku kierownika ciastkarni.

W w/w zakładzie obowiązywał zmianowy system czasu pracy, tj. pracowano w trakcie zmiany dziennej i nocnej. Ubezpieczona pracowała na zmianie dziennej, która rozpoczynała się o godzinie szóstej rano, przy czym odwołująca wykonywała czynności służbowe już od godziny piątej. W związku z dużą ilością produkcji, skarżąca często zostawała w pracy ponad 8 godzin, w celu usprawnienia produkcji, tj. również w trakcie zmiany nocnej.

W trakcie zatrudnienia w ciastkarni (...) Sp. z o.o. do zakresu obowiązków ubezpieczonej należał nadzór nad magazynem materiałów surowych, nadzór nad magazynem surowców gotowych, nadzór nad halą produkcyjną, a także czynności biurowe związane z zaopatrzeniem ciastkarni w potrzebne produkty spożywcze. Ostatnie z czynności odwołująca wykonywała w specjalnie do tego wydzielonym miejscu, tj. stanowisku wyposażonym w biurko, co zajmowało skarżącej średnio dwadzieścia minut w ciągu dnia. Nadzór w magazynie materiałów surowych polegał na wydawaniu ciastkarzom pracującym na hali produkcyjnej, produktów potrzebnych do wypieku, a także odbiór surowców od firm zewnętrznych. W trakcie wydawania produktów w magazynie przez cały czas unosił się pył z mąki. Czynności wykonywane w w/w magazynie trwały średnio ok. 2 godzin dziennie. Magazyn materiałów surowych znajdował się w bezpośrednim sąsiedztwie hali produkcyjnej. Przechowywano tam gotowe wypieki. Ubezpieczona kontrolowała sposób przygotowania wypieków do dystrybucji, m.in. właściwe opakowanie towarów. W magazynie surowców gotowych panowały niskie temperatury, tj. około 0 stopni C..

Nadzór nad halą produkcyjną polegał z kolei na kontroli jakości gotowych wypieków, tj. stopnia wypieczenia m.in. ciast, pączków, drożdżówek, zastosowaniu odpowiednich proporcji produktów zgodnie z recepturą, kontrolowano też ogólną estetykę wypieków. Ubezpieczona sprawując nadzór nad halą produkcyjną, również brała udział w czynnościach wypieku, oraz w wykonywaniu czynności służących uporządkowaniu miejsca pracy; ciastkarnia nie zatrudniała sprzątaczek.

Na hali produkcyjnej znajdowały się takie urządzenia jak: pomadziarka, mieszalniki, kotły, młynek do przesiewania mąki i pudru, taśma produkcyjna, a także piece – w początkowym okresie wsadowy, a później elektryczny. Na środku hali produkcyjnej znajdował się stół, przy którym pracowali ciastkarze. Stół ten pozostawał w odległości od 5-6 metrów od pieców usytuowanych na tej samej hali.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w ciastkarni otrzymywali tzw. „dodatek szkodliwy”.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: akta organu rentowego, zeznania świadków w osobach K. E., A. N., K. K., oraz I. G., a także zeznań ubezpieczonej.

Co do charakteru i zakresu wykonywanych przez ubezpieczoną prac, Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i ubezpieczonej. Świadkowie, a w szczególności K. E., A. N., K. K. oraz I. G. pracowały w spornym okresie razem z ubezpieczoną i posiadają wiedzę na temat charakteru świadczonej przez odwołującą pracy. Zeznania świadków były szczegółowe, spójne, wzajemnie się pokrywały i korespondowały z zeznaniami ubezpieczonej, a nadto znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę prawdziwych ustaleń w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2012r. – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługiwała pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z dniem 1.01.2013 r. treść art. 184 ust. 2 ustawy, uległa zmianie – na mocy art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012r. poz. 637). Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 184 ust 2 ustawy, od 1 stycznia 2013r. rozwiązanie stosunku pracy nie jest już przesłanką konieczną do nabycia emerytury na podstawie tego przepisu.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 w/w ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 - letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych

warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust. 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zgodnie z wykazem A, dział XIV pkt. 24, tj., kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie uprawniającymi do niższego wieku emerytalnego.

Z kolei w dziale X powoływanego rozporządzenia, dotyczącym prac w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym, w pkt 11, wymieniono prace przy wypieku pieczywa.

W przedmiotowej sprawie okoliczność sporna dotyczyła posiadania przez ubezpieczoną (na dzień 1.01.1999 r.) wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił bowiem ubezpieczonej całego okresu zatrudnienia wskazanego przez skarżącą, jako wykonywanego w szczególnych warunkach.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczona legitymuje się wymaganym 15 - letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak wynika z postępowania dowodowego ubezpieczona w okresie spornym wykonywała pracę w warunkach szczególnych o której mowa w wykazie A, dział XIV pkt. 24. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że odwołująca sprawując nadzór na hali produkcyjnej ciastkarni, polegający na kontroli procesu wypieku, tj. stosowania przez pracowników stosownych proporcji produktów spożywczych, kontroli stopnia wypieczenia m.in. ciast, a także ilości uzyskanego wypieku mieści się w pojęciu nadzoru o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Za pracę w warunkach szczególnych uznać należy również obowiązki wykonywane przez skarżącą w magazynie surowców gotowych. Skarżąca bowiem dokonywała tam weryfikacji efektu końcowego procesu produkcji, oraz sposobu przygotowanie towaru do sprzedaży, tj. odpowiednie opakowanie. Brak natomiast podstaw do przyjęcia, że odwołująca sprawowała nadzór nad pracownikami niewykonującymi pracy w warunkach szczególnych, m.in. sprzątaczek, oraz pracowników magazynowych. Z zeznań świadków wynika bowiem w sposób jasny, że ciastkarnia (...) Sp. z o.o. nie zatrudniała w okresie spornym sprzątaczek. Uporządkowanie stanowiska pracy należało do pracowników. Wyniki postępowania dowodowego negują również okoliczność zatrudniania we wspomnianej ciastkarni pracowników magazynowych.

Z powyższych względów bezpodstawne są twierdzenia organu rentowego, jakoby ubezpieczona sprawowała nadzór nad różnymi kategoriami pracowników, a nie tylko świadczącymi pracę w warunkach szczególnych. Konsekwencją ustalenia, że odwołująca faktycznie wykonywała nadzór wyłącznie nad pracownikami wykonującymi czynności ciastkarzy jest stwierdzenie, że odwołująca wykonywała pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spełnienie pozostałych przesłanek nie było sporne. Ubezpieczona posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a w dniu 13.11.2010 r. ukończyła wymagany wiek, nie jest członkiem OFE.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSO Janina Kościelniak